

держава надає підтримку і заохочує (стипендії, направлення на навчання і стажування до провідних вітчизняних і зарубіжних освітніх, культурних центрів).

Важлива роль у підтримці інтелектуально здібної дитини, здатної до наукової творчості, належить Малій академії наук України. У 27 її територіальних відділеннях навчається до 30 тисяч учнів шкіл та профтехучилищ. Працюють з ними вчені з більш як 35 вищих закладів освіти та наукових установ НАН України [2].

Для навчання й виховання обдарованих дітей необхідно використовувати індивідуальні програми з урахуванням особливостей дітей, їхніх нахилів та інтересів. Ці програми мають відображати міждисциплінарний, розвивальний характер навчання, головні ідеї пізнання, а не сукупність конкретних фактів; сприяти розвитку різних типів мислення, дослідницьких умінь, навичок самоорганізованості; удосконалювати засоби спілкування і взаємодії з людьми.

Можна виділити основні методи роботи з обдарованими дітьми. До основних форм роботи з обдарованими дітьми відносять: індивідуальну роботу – ця форма роботи передбачає використання сучасних інформаційних технологій, у рамках яких учень буде одержувати адресну інформаційну підтримку залежно від своїх потреб; заняття за вільним вибором – організація факультативів, спецкурсів, які дають можливість урахувати різні потреби і здібності дітей; диференціація навчального процесу – вивчення предмету на підвищеному і поглибленому рівнях; дослідницькі секції або об'єднання надають вибір напрямку дослідницької роботи, індивідуальний темп і спосіб просування [3].

Література

1. Козлова Т. Л. Технологія підготовки обдарованих учнів до участі в олімпіадах з хімії / Т. Л. Козлова // Все для вчителя : Інформаційно-практичний бюлетень. - 2008. - № 11. - С. 22-27.
2. Обухова В. Д. Методи роботи з обдарованими учнями / В.Д. Обухова // Обдарована дитина : Науково-практичний освітньо-популярний журнал. - 2010. - № 8. - С. 6-11.
3. Лейтес Н.С. Об умственной одаренности / Н.С. Лейтес– М.: Педагогика, - 1960. – 483с.

ВИКОРИСТАННЯ ОПОРНИХ КОНСПЕКТІВ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ ХІМІЧНИХ ПОНЯТЬ УЧНІВ

*В.О. Сальнікова
м. Полтава, Україна*

В умовах особистісно-орієнтованого навчання використання опорних схем та алгоритмів розв'язку є одним із засобів навчання, що дозволяє учням глибше усвідомити мету і результати власної праці.

Завдання вчителя полягає в тому, щоб забезпечити умови, необхідні для розвитку й ефективного використання як мимовільної, так і довільної пам'яті у процесі формування системи хімічних понять. Цьому, на нашу думку, може сприяти використання опорних конспектів (сигналів), головна мета яких, як зазначав В. Ф. Шаталов, полягає у «викладенні навчального матеріалу таким чином, щоб на основі логічних зв'язків навчальний матеріал став доступним, закарбувався у довготривалій пам'яті» [3].

Опорні конспекти, схеми-опори, алгоритми — це згусток інформації уроку, що допомагає відокремити основне, запам'ятати, узагальнити та систематизувати знання, спланувати діяльність.

Досвід засвідчив, що складання опорного конспекту за допомогою символів і знаків дає реальну можливість зробити процес формування понять цілісним і ефективним. Як говорять «*verba volant, scripta manent*» (слова відлітають — а написане залишається) [2].

Роботу з опорними конспектами можливо використовувати на уроках різних типів для досягнення різної за змістом дидактичної мети. Конспекти-схеми відображують логіку

навчального предмета, тобто послідовність змісту, порядок вивчення, зв'язки елементів і частин курсу. Правильно розроблені конспекти-схеми встановлюють зв'язок курсу з іншими предметами і, що дуже важливо, дають можливість зменшити обсяг формальних знань, наголошуючи на провідних ідеях і поняттях.

Під час уроків засвоєння нових знань, і умінь та навичок, у процесі опрацювання нового матеріалу, що передбачає роботу з великим обсягом інформації, доцільно використовувати розгорнуті опорні конспекти.

Опорні конспекти доцільно використовувати з метою узагальнення та систематизації знань. Вони передбачають узагальнення матеріалу, який вивчався протягом кількох уроків однієї теми. Такий конспект складається з кількох частин: основні поняття теми, основні закони та теорії, на яких базується вивчення теми; алгоритми розв'язку вправ та задач, передбачених темою; завдання, що передбачають практичне застосування матеріалу; узагальнення та систематизація інформації з теми, що розглядається [1].

Під час роботи з опорними конспектами мобілізується моторна, зорова, асоціативна пам'ять, що дозволяє учням краще засвоїти навчальний матеріал. Використання схем-опор, які стисло висвітлюють суть навчального матеріалу, дозволяють сформулювати в учнів уміння виділяти головне.

Конспекти-схеми як форму унаочнення навчання можна використовувати у вигляді роздаткового матеріалу. Їх можна малювати на дошці або проектувати через інтерактивну дошку, презентацію тощо. Крім схеми-конспекту, вчитель має розробити відповідну методику опитування і проведення практичних занять залежно від мети використання конспекту: аби уникнути формалізму, конспекти потрібно переглядати та доповнювати. Дуже важливо уникати одноманітності у методиці використання схем та диференціювати навчальні завдання учням за складністю.

Це потребує застосування спеціальної системи опитування та контролю знань з використанням конспектів-схем.

Дуже важливо, щоб методика використання конспекту-схеми була щоразу новою, не давала учню можливості звикнути до форм контролю й опитування.

Під час самостійної роботи учнів конспект-схема й методичні вказівки з відповідної теми є орієнтиром у роботі з підручником та спеціальною літературою. Реферування наукових статей також можна виконувати у вигляді конспекту-схеми [3].

Отже, досвід показує, що конспект-схема — добрий допоміжний засіб для запам'ятовування й первісного засвоєння системи базових хімічних понять.

Література

1. Давидова Н.В. Методи розвитку знань, умінь і навичок у процесі вивчення хімії / Н.В. Давидова // Технології навчання хімії. - Харків «Основа» - 2007 - Випуск 5– 128с.
2. Кононенко Н. О. Формування понять про будову речовини, методичні поради, 8 клас / Н. О. Кононенко // Хімія. — 2008. — № 19—20. — К. : Шкільний світ, 2008. — С. 34—46.
3. Шаталов В. Ф. Учить всех, учит каждого // Пед. поиск / Сост. И. Н. Баженова. — М.: Педагогика, 1988. — С. 124 - 179.

ЗАСТОСУВАННЯ ХІТОЗАНУ В ОНКОЛОГІЇ

Ю.В. Самусенко
м. Полтава, Україна

В останні роки у всьому світі спостерігається зростання інтересу фахівців до препаратів на основі хітину ракоподібних, та також його похідних (у першу чергу — хітозану). Широко вивчаються можливості використання цих сполук у різних галузях медицини, ветеринарії, харчової промисловості, парфумерії тощо. Найбільш важливими є дослідження, які стосуються використання хітозана та його похідних у медицині [1]. Це обумовлено біологічними властивостями цих природних біополімерів, які дозволяють